

Svend Løbner,
freelancejournalist

I KIRKEN ER DEN LILLE STOR & DEN SVAGE STÆRK

Kirkehistorien startede i en stald for 2000 år siden og vendte op og ned på menneskers magtstrukturer, fortæller Jan Nilsson fra Ullerød, der selv tjener som præst ved Diakonissestiftelsen.

- Vi tager ansvar som kirke for det sociale liv i vores lokalområde og venter ikke bare på, at folk kommer ind til os!

Så klart udtrykker præst Jan Nilsson kirkens såkaldte diakoni. Han bor i Ullerød og er samtidig tilknyttet Emmauskirken ved Diakonissestiftelsen på Frederiksberg. Diakoni beskriver han som at hjælpe mennesker i nød uanset, hvem de er, og hvilken livssituation, de er i:

- Ethvert menneske har ubetinget værdi. Det kan ikke gradbøjes. Det er lige meget, hvilken baggrund man har, og hvilken livssituation, man er i. Om man er middelklasse eller hjemløs. Om man er kriminel, narkoman eller prostitueret.

Jan Nilsson ved sansegudstjeneste. Foto: Thomas Wittrup.

- Alle har den samme menneskelige værdighed. Og hvis man tager det alvorligt – og det er det, kirken skal gøre – så har man en forpligtelse til at drage omsorg for mennesker, uanset hvem de er.

Hvert enkelt menneske indeholder mere, end vi kan se og forstå hos hinanden, tilføjer han.

- Det betyder, at der er mere at sige om den kriminelle, end at han er kriminel. Der er mere at sige om personen med demens, end at vedkommende er dement. Vedkommende er først og fremmest en person.

**Ethvert
menneske har
ubetinget værdi.
Det kan ikke
gradbøjes.**

**DEN LILLE ER
STOR, OG DEN
SVAGE STÆRK**

Vi møder Jan Nilsson i Emmauskirken på Frederiksberg, der lige er blevet restaureret og fremstår indbydende i lyse farver. Men selv om rammerne er nok så flotte, er det de indre værdier, der er vigtigst. Værdier, der ofte er modsat menneskets ego, fortæller han:

- Kristendommen vender tingene på hovedet i forhold til det, vi er vant til at tænke med magt og hvem, der er den store. Det er det allerstørste ved kristendommen og det, vi lærer fra Jesus. Den svage og den lille er lige så stor og måske den allerstørste i kristendommen, hvor vi er vant til, at det er omvendt.

#kolofon

Kirkemagasinet #dinkirke udgives af: **Ullerød sogns menighedsråd**

Redaktion: **Anja Radmer, Dorthe Roving, Mette Saaby Nielsen, Tine Matthews & Torben Ebbesen**

Hjemmeside: **ullerodkirke.dk** | Layout & tryk: **Videbæk Bogtrykkeri A-S**

Forsidefoto: **Friluftsgudstjeneste ved Ullerød Kirke**

Sansegudstjeneste. Foto: Thomas Wittrup.

Jan Nilsson giver et eksempel:

- Jesus fødtes selv som et lille forsvarsløst barn i en stald, men blev alligevel kaldt kongesøn. Det er her, kristendommens historie starter, og så er tonen ligesom slået an.

- Jesus siger, at den største blandt jer er den, der tjener. Kristendommen vender magt- og værdiforholdene på hovedet og siger, at vi har en forpligtelse til at tage særligt vare på de svage. Det, som ikke synes af noget, som ikke har magt, glimmer eller ser ud af noget, er lige så værdifuldt som alt andet. Det kommer ind med kristendommen som noget helt nyt. Det havde man ellers ikke set før i verdenshistorien.

Og den bevægelse satte noget i gang blandt de allerførste disciple og kristne:

- Helt tilbage i oldkirken praktiserede de første kristne diakoni, da de sagde: Vi skal ikke bare prædike, nej, vi skal også hjælpe dem konkret, der er sultne. Det er dér, vi hører om diakoni første gang; når der er nogen, der ikke får mad nok at spise. Folk må ikke gå sultne i seng. Det udspringer direkte af kristendommens forkyndelse.

MUNKEVÆSEN BLEV EN MODBEVÆGELSE TIL KIRKEMAGT

Men kirken har jo op gennem historien stået frem med pomp og pragt...

- Ja, men der er en kerne, der har bevaret diakonien op igennem hele kirkens 2000-årige historie. Samtidig må man også være ærlig og sige, at kirken igen og igen har fejlet og rent ud sagt har gået mere op i sin egen pomp og pragt end at hjælpe mennesker i nød.

- Den del af historien skal ikke skrives ud. Den skal vi tage ved lære af og sige: Der har kirken fejlet, for Kristi forbillede var jo lige præcis det modsatte. Det var jo at tjene den svage og den mindste.

Jan Nilsson fortæller videre om den modbevægelse, man kan finde hele vejen op igennem kirkens historie.

- I middelalderen, har vi perioder, hvor kirken i meget høj grad var en magtkirke. Den havde endda sin egen hær og gik i krig, hvor man tænker: »Det er jo helt forkert«. Samtidig opstod i 1200-tallet en modbevægelse med franciskannermunkene. De kaldte sig fattigmunke. Man ville tilbage til kernen og sige: »Det handler ikke om rigdom og magt – og slet ikke militærmagt. Det handler om at hjælpe de fattige.« Munkene sagde: »Vi vier vores liv og vil selv leve i fattigdom, for at give alt og hjælpe de fattige.«

Jan Nilsson
foran alteret i
Emmauskirken.

NATURLIGT FOR KIRKEN AT HJÆLPE MENNESKER I NØD

Hvor kommer sundhedsarbejdet ind i billedet?

- Før Reformationen i 1500-tallet sad kirken stort set på alt, hvad vi i dag vil kalde for omsorgsarbejde. Klostrene havde hospitaler og fattighjælp af forskellig art. Med Reformationen bliver en del af det arbejde flyttet over til staten, altså kongen. Som tiden er gået i århundrederne efter, blev mere og mere af det, som før var et naturligt virke i at hjælpe mennesker i nød, når de var syge og fattige, trukket ud af kirken. Også uddannelse blev trukket ud af kirken og gjort til statens opgave.

- Det slog rigtigt igennem i 1900-tallet, hvor vi får velfærdsstaten, som vi skal være glade for. Det er et privilegie. Men kirken havde ikke så mange opgaver tilbage, selv om man stadig holder begravelser, dåb og gudstjenester. Det interessante er dog, at der siden 1990'erne er sket en bevægelse tilbage, hvor kirkerne i højere grad har taget deres diakonale ansvar på sig igen og siger: »Selvom vi lever i en velfærdsstat, er der nogle mennesker, der bliver tabt på gulvet. De er vores opgave som kirke!«. Det sker parallelt med, at staten og det offentlige ikke har råd til at løse alle problemer.

»HVIS MIN NÆSTE SULTER, ER DET MIT ÅNDELIGE PROBLEM«

Jan Nilsson er præst med ansvar for menneskers åndelige velbefindende. Hvorfor er han så interesseret i menneskers fysiske velvære? Det er fordi, han ser det åndelige og fysiske som to sider af samme sag, fortæller han.

- Kristentroen er for mig inspirationen og motivationen til at gå ud og gøre noget konkret, der hjælper mennesker i nød – også deres fysiske nød, fortæller han og uddyber:

- Hvis jeg er sulten, er det et fysisk problem. Hvis min næste sulter, er det mit åndelige problem. Så andre menneskers fysiske nød vækker en åndelig udfordring, hvis ellers man tager kristendommen og næstekærligheden alvorligt.

Jan Nilsson er især optaget af at skabe fællesskaber, hvor mennesker kan trives og udvikle sig:

- En væsentlig del af diakoni er at skabe rammer for sunde fællesskaber, hvor mennesker føler sig velkomne og kan vokse. Vi prøver at gøre det helt bevidst her på Diakonissestiftelsen. For et par år siden byggede vi nogle seniorboliger i haven. Der er flyttet en masse mennesker ind, som ikke

kendte hinanden i forvejen. Vi kan se, hvor hurtigt de egentlig fik noget med hinanden at gøre.

- Derudover inviterer vi ind til præstationsfrie fællesskaber i kirken. Vi har kor for psykisk sårbare, hvor man ikke mødes om ens sygdom eller diagnose. Man mødes om noget, man kan være fælles om – i dette tilfælde sang.

KIRKEN ER ET NATURLIGT SAMLINGS- PUNKT

Hvad kan den lokale kirke gøre for at skabe fællesskaber i samfundet?

- Kirken er sand kirke, når den bliver del af sit lokalområde. Den skal ikke bare være for de faste kirkegængere. Som folkekirke har kirken en naturlig berøring med mange mennesker. Den bliver og kan blive et naturligt samlingspunkt, der skaber fællesskaber i lokalområdet. Præcis som munkebevægelserne og til dels kirken som helhed har gjort det op gennem historien

- Derudover kan kirken udføre sit diakonale arbejde i samarbejde med alle mulige andre. For man har faktisk samme sag om at hjælpe og skabe fællesskaber for mennesker og være inkluderende. Vi har forskellige fagligheder og kvalifikationer, men sagen er den samme. Vi står sammen med alle andre gode kræfter i lokalområdet for at være noget for mennesker, både åndeligt, fysisk og socialt, som er i lokalområdet, slutter Jan Nilsson.

FAKTA

DIAKONIHISTORIEN

Fra den kristne kirkes begyndelse er det medmenneskelige omsorgsarbejde øvet over for syge, fattige, hjemløse, sultne og forældreløse børn.

Diakonien fandt også sted i særlige huse, hvor de fattige blev bospist, samt i herberger, hospitaler, børnehjem og fattighuse.

Klostrene blev centre for den diakonale omsorg indtil Reformationen i 1500-årene, hvor der opstod nye samarbejdsformer imellem bystyrer og menigheder om fattigforsorgen.

Kilde: Danmarkshistorien.dk